Pääesikunta
Suunnitteluosasto
Eversti Jyri Raitasalo

**LAUSUNTO**

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle 22.9.2021 (Asia: VNS 8/2021 vp Valtioneuvoston puolustusselonteko)

**Valtioneuvoston puolustusselonteko**

Valtioneuvoston puolustusselonteko antaa tärkeän ohjauksen puolustuksen kehittämisen päälinjoista. Selonteko määrittää selkeät suuntaviivat Puolustusvoimien kehittämiselle tällä vuosikymmenellä. Puolustusselonteon toimeenpanolla varmistetaan, että Suomen puolustuskyky vastaa toimintaympäristön vaatimuksia kaikissa turvallisuustilanteissa.

Puolustusselonteon kuvausta Suomen toimintaympäristöstä voidaan pitää realistisena. Suomen ja Euroopan lähialueiden turvallisuustilanne on epävakaa ja vaikeasti ennakoitavissa. Turvallisuustilanteeseen vaikuttavat Venäjän, Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kilpailuasetelma sekä jännitteiden lisääntyminen.

Suomi sijaitsee suurvaltojen näkökulmasta strategisesti merkittävällä alueella. Mahdollisessa Euroopan laajuisessa konfliktissa Pohjois-Eurooppa muodostaisi sotilasstrategisesti tarkasteltuna kokonaisuuden. Kansainvälisen turvallisuuden jännitteet heijastuvat Itämeren alueelle sotilaallisen toiminnan lisääntymisenä. Pohjois-Atlantin meriyhteyksien sekä Suomen arktisten lähialueiden merkitys on kasvamassa ja sotilaallinen toiminta alueella on lisääntynyt. Kansainvälisen tilanteen kiristyminen yhdellä alueella voi johtaa nopeasti sotilaallisen toiminnan lisääntymiseen myös muilla alueilla.

Suomen puolustuksen toimintaympäristö säilyy jännitteisenä ja vaikeasti ennakoitavana. Tämä korostaa kykyä ennaltaehkäistä, toimia ja tarvittaessa puolustautua kaikissa operatiivisissa toimintaympäristöissä. Toimintaympäristön muutos haastaa laajemminkin koko yhteiskunnan kriisinsietokyvyn. Laaja-alaisen keinovalikoiman käyttöön on varauduttava - Suomen sotilaallinen puolustus ja kokonaisturvallisuus kytkeytyvät yhä tiiviimmin toisiinsa. On tärkeää, että puolustuksen pitkäjänteisen kehittämisen rinnalla tarkastellaan kokonaisturvallisuuden toimintamallin toimintaa ja ajanmukaisuutta. Lisäksi selonteossa todetaan selkeästi, että viranomaisten välistä yhteistyötä on edelleen kehitettävä kyberpuolustuksen, strategisen viestinnän ja informaatiopuolustuksen alalla.

Puolustusselonteossa linjataan selkeästi, että ”Suomi pitää huolta uskottavasta kansallisesta puolustuksesta ja sen riittävästä resurssoinnista. Asevelvollisuus, koulutettu reservi, koko maan puolustaminen ja korkea maanpuolustustahto ovat Suomen puolustuksen perustana jatkossakin.” Lisäksi selonteossa linjataan, että ”Suomen puolustuskyky ylläpidetään toimintaympäristön vaatimuksiin vastaavana.” Nämä linjaukset muodostavat selkeän ja toimivat perustan Suomen puolustuksen kehittämiselle. On tärkeää, että puolustuksen riittävästä resurssoinnista pidetään huolta tulevina vuosina. Koskien kansalaisten maanpuolustustahtoa, on tärkeää huomata, että kyseessä on koko suomalaista yhteiskuntaa koskeva asiakokonaisuus. Korkean maanpuolustustahdon ylläpitäminen ja tukeminen ei ole ainoastaan Puolustusvoimien tai puolustushallinnon asia.

Selonteossa todetaan paikallispuolustuksen uudistus ja Puolustusvoimien alueellisista joukoista luopuminen. Tämä uudistus muodostaa tärkeän osan kokonaisvaltaisen aluepuolustuksen kyvystä ennaltaehkäistä ja torjua perinteisten sotilaallisen uhkien lisäksi laaja-alaista vaikuttamista koko maan alueella.

Kansainvälinen puolustusyhteistyö vahvistaa Suomen puolustuskykyä. Selonteossa toetaan, että puolustusyhteistyötä tehdään Suomen omista lähtökohdista ja yhteisten intressien pohjalta. Kahdenvälisessä yhteistyössä painotetaan niitä maita, jotka olisivat kriisitilanteessa Suomen puolustuksen näkökulmasta merkittäviä toimijoita Pohjois-Euroopassa ja Itämeren alueella.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Pääesikunta
PL 919, FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Kasarmikatu 17
00131 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0299 800 (vaihde)
Internat. +358 299 800

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.pe@mil.fi
www.puolustusvoimat.fi

Pääesikunta
Suunnitteluosasto
Eversti Jyri Raitasalo

**LAUSUNTO**

Puolustuskyvyn ylläpitämisen, kehittämisen ja osoittamisen kannalta osallistuminen kansainväliseen harjoitustoimintaan on tärkeää.

Sotilaallisessa kriisinhallinnassa painopiste on siirtynyt vahvuudeltaan pienempiin operaatioihin. Kokemukset Afganistanista ovat osoittaneet kriisinhallintaoperaatioiden haastavuuden ja sen, kuinka operaatioiden vaikuttavuus riippuu lukuisista osatekijöistä. Afganistanin kehitys tullee heijastumaan kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan tulevaisuudessa sekä laajemminkin kansainväliseen turvallisuuteen.

Selonteossa todetaan, että tavoitteena on kasvattaa Puolustusvoimien henkilöstömäärää 500 henkilötyövuodella asteittain 2020-luvun loppuun mennessä. Tämän linjauksen toteuttaminen tulee olemaan yksi tämän vuosikymmenen tärkeistä tavoitteista. Henkilöstömäärän kasvattaminen on tehtävä tasapainoisesti siten, että samalla turvataan Puolustusvoimien toiminnan ja materiaali-investointien riittävä taso. Puolustusta on kehitettävä pitkäjänteisesti ja tasapainoisesti. Valtioneuvoston puolustusselonteko mahdollistaa tämän – kunhan selonteossa linjatut asiakokonaisuudet toteutetaan käytännössä tulevien vuosien aikana.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Pääesikunta
PL 919, FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Kasarmikatu 17
00131 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0299 800 (vaihde)
Internat. +358 299 800

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo.pe@mil.fi
www.puolustusvoimat.fi